

1 Mbiturus

Nda'ya

¹ Kyagha deleewar dāba ya a har Mbiturus tæthlōnda Yeeso Kæræsti, a nafiya wurna Faara na a tsau ronggirha welgha dæ a chehweeya Fontus, tæ Nggalatiya, tæ Kafadokiya, tæ Asiya, tæ kəm Mbitiniya.

² Faara na Chindi sændæ kun kætəm ndən wurnən kun, tsawangga kun chahal tæ Sæsənggən, tənun əna taara tæ 'ya ndang Yeeso Kæræsti kun ka a tsawun chahal hu irra farghən dæ. A fərangga Faara chikrha nggayirha kun tæ dædemnggirha.

Shiteena yi wal yibrha mbuwa ngwalarha

³ Taama fal Faara nəm, Chin Chinəm Yeeso Kæræsti. Ka hadang nəm fa kaan ndən nggər nən nggədang kəm hai hu shiiten wal yibrha hu thlid Yeeso Kæræsti sə hu mərri,

⁴ ahu har langaarha dæ mbuwa səbrha dæ, nduwa təlgha dæ, dəfang nanda dæ a talara ka kun.

⁵ Hu fərkəkafekkid nun laf nanda kun tæ səsəmnda Faara ta far hərək dædæ na tahai na nanda a kyatta a mii ngwala kəshiirha.

⁶ Aten əndiya heu, təghama wutsəfayirha fa kaan, ko nanən nun a səsəarha tæ kəkərya dædamən dædamən hangga yi sayi ngguchit.

⁷ Katəra nun hai kee ka kəkərangganda fərkəkafekkid nun, kəla na nda kəkərang nda təfasa tæ waarha, ko nanən fərkəkafekkid nun kaldæ təfasa mu. A bəl fərkəkafekkid nun tæ shembe ahu kəkərya hangga, nən a bəng faala

kun fa ba hangga tē mamnggirha a fara na Yeeso Kērēsti a wutta ba.

⁸ Ko nanən 'wawun naghən wa, nuwun a nggəmnggən, ko nanənya mbun a naghən wa, nuwun a fərkəkafek təghən, nuwun lələgda tē wutsəfayirha kaan, mbuwa nəm mbang thləkkən,

⁹ Nanən kee nuwun a thlə kəna fərkəkafekkid nun, ndəna kəna hərəkrha yibəd nun.

¹⁰ Aten hərəkrə dani ya ndən kəlang na annabiya ngga thləkka labara aten fərrədi na Faara a fərang kun.

¹¹ Kadən nda na a sən tē a kwan na əndi a katərarha hai ya, tē kəkən na nda a ənaghən, a sayiddi na Səsən Kērēsti a ndikrha ahur ndan, kyadang da ndən kanda kwamandi na Kērēsti a səsəarha tē mamnggiddi takkwagha ndən.

¹² Pərang ndan kanda tē ndaarha, mba nda a ənang taara fandan sə wa, amma a kunni, thlək nanda labara aten ənggini pərang nanda kun nanənya sək nun a mii nafini bəngga Labaara kun ba na Mbənggən tē səsəmnda Səsəna tē Pedənda thlən nanda hai a talara. Ko fathləngya Faara ni kukwasang də kanda fa na a sən ənggina nda ya.

Tsawama chahal

¹³ Nanən kee, numama kəsənggun alten nun ngga, naghə shiiten nun aten nggayiddi na nanda a bəng kun ba a sayiddi na Yeeso Kērēsti a bərhəba.

¹⁴ Tsawama kəla wundakhnaya na a əna taara tē 'ya ndang nanda kanda, a kyadun hu sunad tar mbəlfəerha hai kəla sayiddi nanun hu wula wa.

15 Amma yandí aagha kun ba nəghən chahal, kun kəmda tsawama chahal ahu əngya heu nun a ənaarha.

16 Kəsər nəghən chichireethlee hai tə ndaarha, “Tsawama chahal, kəsər nggi niyi chahal.”

17 Tsaunən nuwun a aaghən Pəpa ndəghən na a ngwang kumarha kowunni aten targhən mbə tam wurahasə wa, tsawama tə tərəm Faara ta farda də nun a ngwalang tsawud ronggirha nanun sə hu kəshiddiya.

18 Kəsər səndun sə tə ndaarha mbə tə əngya na səbrha də kəla təfasa nduwa wurirha thlə nanda kun ba hu tsawud mere malang na chichiya nun kun hai,

19 amma tə far Kərəsti, wan kamnda na kula 'ya dīmi nduwa ən tsanda a fadghən.

20 Wurgha ndan kapa na nda əna kəshiirha, amma kyadgha ndan a mii ngwala sayiddi ya ka kun.

21 A fadghən ni fər nun kəkafek tə Faara, thlengga sə hu mərə, fərang mamnggirha nda. A fadghən ni kəmda nanun tə fərkəkafek tə shiteena tə Faara.

22 Nanənya tsawang nun fad nun chahal kun a takkwa fərkəkafekkidđi, non a kyad nggəm ndan, nggəmama ndan ngga tə hur nun heu.

23 Kəsər nggər nda nggədang kun hai, mbə tə wiirha na səbrha də wa, amma tə yandí mbuwa səbrha də, hu labar Faara na tə yibrha fa mbuwa ngwalarha.

24 Kəsər nəghən chichireethlee hai “Fiya heu na nda kəla hwaliirha, mamnggid ndan kəm na nda kəla fid dəfya, na hwaliirha hwara də, fid dəfya

kəm na nda həra də,

²⁵ amma labar Faara nən a tsaurha pakwandə.”
Labar dani na Mbənggən ya pərang nanda kun.

2

¹ Tsaunən kee, ndəghama hai tə tar mbəlfearha tə hukrha, tə nggabərha, tə kiki ndan, tə kəm səb thləma.

² Kəla weerinda nggətta wufar waya, nama a suna mbee yi səsəna, kəsər ahurghən ni nun a tsərha tə wal hərəkrha,

³ nanənya taarang nun nggayid Chinəm fa.

Fer yibrha tə nafiya Faara

⁴ Bama thləmadghən ba, fer yibrha karna fiya amma wur Faara ndən nəghən ngga a fadghən.

⁵ Kun kəmda, nuwun kəla ferya na tə yibrha fa, na nda tən wure sə yi səsəna ka a tsawun firisya na chahal, non a əna sataka yi səsəna, ən thlərha a fad Faara hu Yeeso Kərəsti.

⁶ Kəsər nəghən chichireethlee hai hu deleewar Faara tə ndaarha, “Kulo hai pang di feera hai a Urshalima, wupəri Faara, feera na wuwura tsauka fer sar kəna na tə mamnggirha fa, kala niifa fərgha kəkafek təghən mbə shilee a kəsang wə.”

⁷ A kun fərgha kəkafek, fer diya nəghən ngga. Amma fingya fərwa kəkafek, “Ferdi karna fa təngya, ndən tsauka fer sar kəna.”

⁸ Nəghən chichireethlee hai tə ndaarha, “Ferdiya ndəna kyang fiya hu kii saara hai təkəm ferdiya ndəna fəlang fiya hai.” Kinda saara kəsər kar nda fa a əna taara tə labar Faara ənda ni numana Faara ya nən a katərha hai tə kanda.

⁹ Amma kun nafiya ni wurna Faara, mamngya firisya, turya na chahal, yi Faara. Kəsər ənana Faara kee tənun pər ənwulden nggini ənang nən kun, aah nən kun ɓa hu wula ahu kukwaryid wultenggən də.

¹⁰ Kaar mbə nafiya ni kun səngga Faara wa, amma nanənya nafiya Faara ni kun. Kaar haɗang ngwa Faara kun fa wa, amma nanənya haɗang Faara kun fa.

¹¹ Shayina, niya hwan kun, tsaunən rongya ni kun hu kəshiddiya, ndəghama hai tə ən suna yi ɗimiyirha na a yanda tə yibun nun.

¹² Ngwa tsakkwa ən ənad nun ngga ahur fa takkwa ɗaha yini, ko na nanda a 'yar kun tə əna 'ya ɗimi, na nda a naa tar nggayid nun, na nda a fal Faara a sayiddi nən a ɓaarha ɓa ka ɓagha ngwa kumarha.

Fər mamnggirha a mamngya

¹³ Tsaunən kee, fəraman mamnggirha mamngya ka Chinəm, ko kutəra ni na hu chehweedghən,

¹⁴ nduwa a nggomnaya, thləngga fingya ka a ngwang kumarha nda nafiya ənagha ɗimi tə kəm fal fingya nda ənagha ngga.

¹⁵ Kəsər na mid Faara sə a əna 'ya nun ngga, tənən nggəlang labar nuryid fiya.

¹⁶ Tsawama kəla nafiya na tə alten ndan, a əna ɗun taara tə wal alten nun non a əna tar mbəfēerha tēghən wa, amma tsawama kəla mafaya Faara.

17 Fëraman mamnggirha kowunni. Nggëmama shayi nun fatakkwaya, tërmama Faara, fërang mamnggirha nun kutëra.

Tsahama tã säsad Kërësti

18 Kun mafaya fëraman mamnggirha tuwuray-inun ngga, mbë kël nafiya na a ëna nggayirha tã fingya na tã hakkilo kee wa, amma këm tã fingya na ngyangthlang.

19 Kësër ën faala ni ana niifa a kërësta aten 'ya mbuwa ndëghën ni ënagha ndën, kësër sëndasë na Faara sã.

20 Amma a dëk nda kun kërsun aten 'ya ënanun ðimi, ko kërës wun këkën, mbë 'yasë nën chigh-ang kun wa. Amma a ëna ðun taara ngga, a sëson a tenggën, tækëm kërsun, na Faara a fërang parka kun.

21 Kësër aagha nda kun ba kamanggën, kësër sësagha Kërësti ka kun, kyadang dë kwamana kun na a ënon këla ndëghën.

22 'Wawa ëna ðimiyirha wa,
të këm 'wawa nggabang niifa fa wa.*

23 Hërëm nanda 'yarghën, nggërangwa kanda së wa, sësang nanda,
tsëwa këla nën a nggëra së wa. A meyedghën, fër altenggën nën a tã ngwa kumarha na ngga.

24 Ndëghën tafadghën tërangga ðimiyid nëm dë, q2 aten kadïirha, kësër q1 a tsawum mëmëra

---

* 2:22 2:22 Ishaya 53:9

hu ðimiyirha, q2 Tə wal yibrha hu ng-
gayirha, q1 Hu wal wundədghən fa, q2
ndən wal nun kənda † q1

²⁵ Kəsər kaar nuwun kəla chauraya, q2 sahadgha,
q1 amma nanənya ba ðun thləmad təlafəd nun ba,
q2 na a kəla yibəd nun ha.

3

Nishya kakhka

¹ Nəghən kee kəm, kun nishya kakhka, fəraman
mamnggirha chimayi nun, ko na fingya chimaya
sə fərwagha kəkafek tə labar Faara, hu nggayid
nishyi ndan na nda fərkəkafek kula kun kalang
kanda sə.

² A nanda tsawud nun chahal tə fər mamng-
girha.

³ A tsau ndədyid nun yi sakhda farha kee wa,
kəla nda yamnda tə karid sakhdaarha yi təfasa tə
kəm kal kari fa na tə wudəbəla fa kaan wa.

⁴ Ameyedghən, ndədyid nun kamdə a tsauka
kəla ən ənad nun na ngga na a kyarha ba ahur
nun sə, ndədyirha mbuwa təla də na ngga tə kəm
məsələmnda səsəna, na ngga kaan a mbed Faara.

⁵ Kəsər nishya na chahal kaar ənaarha kee,
na nda shang teena Faara fa na nda sakhđang
fad ndan ngga, fərang mamnggirha nda chimayi
ndan,

⁶ kəla Saratu, fərangga mamnggirha Ibrahim,
aaghən ndən chinəm. Kun wanggighən ni kun a
nadun a əna əngya kamngga, təkəm a nggəmnggun
fa tərmangga 'ya kun wa.

---

† 2:24 2:24 Ishaya 53:5

Chimaya

⁷ Nəghən kee kəm, kun chimaya tsawama məməl tə nishyi nun, non a manang nda kanda, tsaunən mba nda tə shembe kəla kun wa, kəsər kun tə nishyi nun heu wal dūn nggayid langaad yibrha a har Faara. Nama ənaarha kee amawa 'ya 'yada sək hwandə nun a Faara.

Kərəstaya heu

⁸ A mii ngwaladghən, kun heu a nagha numad nun tal hu 'ya nun a ənarha, nggəmama ndan, hadaman ndan fa, kula manang alteena.

⁹ A nggərang dūn ndan sə mbəlfēerha tə mbəlfēerha wa, nduwa 'yaara tə 'yaara wa, kəl a meyedghən nggəranggun ndan sə tə parka, kəsər ndəghən dani aah nanda kun bə kamanggən, tənun har langaad parka nun.

¹⁰ Kəsər ndagha deleewar Faara, “Niifa na midghən sə a tək mbənda tsawudghənən fa, na bənggighən nən ngga, tətani a kəsənggən sheneukən ma thlək ən mbəlfēerha, tə labar nggabaarha.

¹¹ Tətani malanggən mbəlfēerha əna nggayirha nan, tətani kada kwaman tsawud dədəmnggirha nən, don də samadghən.

¹² Kəsər na yid Faara naarha aten nafiya na a əna nggayirha, thləmayighən a sək hwandə ndan, Amma na Chinəm a əna təsaryirha tə nafiya na a əna tar mbəlfēerha.

¹³ Wunni ənang 'ya kun fa ana dūn a əna nggayirha?”

¹⁴ Amma ko səsaa nun aten 'ya kamngga, nuwun tə parka. “A tərəmfun tə 'ya na nanda a ənang kun fa wa, a pel dūn hai wa.”

¹⁵ Amma ahur nun tsawaman Kərəsti a meyed Chinəm. Non kətsar nggungwa fa na a nggəranggun niifa sə na a tsahang mee kun aten shiiten di nanun təghən. Amma ənamadghən tə sammayirha tə fər mamnggirha,

¹⁶ tə numarha ngga, kəsər fingya na a thlək palth mere aten tar nun na ngga hu Kərəsti na shilee a kəsang kanda aten səb thləma əna nanda.

¹⁷ Nən naarha ngga kaan, a kyadə naarha ənda na mid Faara, a səsam ka əna nggayirha nəm ma əna tar mbəlfērha.

¹⁸ Kəsər səsagha Kərəsti kəm ka dīmiyirha katəra tal, tə nggayirha tə fingya mbuwa əna nggayirha, ka a bənggən kun a thləmad Faara ba. Bəlang nda hu thlu farha, amma thləng nda sə tə yibrha hu Səsəna.

¹⁹ Akwasamaddi thləng nanda sə tə yibrha, dəgha də dəgha pərang labar Faara səsəngya na hu pərsəna,

²⁰ fingya kaar ənawagha taara tə 'ya ndaana Faara munya nən a thləkh mbəd Nuhu a sayiddi nanən a taksa nggirggi. Nafiya ngguchit ni kee kyagha sa hai, kanda wuvada ni hərəghang nanda kanda hu aama.

²¹ Aam diya sakhrha mbaptisəma ni hərəghangga kun, mbə pang nda paarha ni də hu farha wa. Amma hu hwan Faara tə hura tsahai, tə thlid Yeeso sə hu mərə,

²² dəgha talara də, nəghən kəm a yisəmad Faara, tə fathləngya Faara, tə kutərya tə səsəmgya na a kamughən.

4

Tsaurha ka Faara

¹ Tsaunən kee, hərəmna Kərəsti səsaaarha hu thlu farha, kun kəm ngwama fa kəla ndəghən, kəsər kala niifa səsaaqha hu thlu farha kardə dimiyirha fa.

² Nanən kee, mba nda a ngwalang tsawud ndan hu kəshiiirha tə sunad əna tar thlu farha yi mbəlfēerha wa, amma tə 'ya na mid Faara.

³ Kəsər mbəddun hai kaan kaar hu tsawud nun, wur ənggina nun na fīngya səngwawa Faara a tək mbəndəghən fa, nuwun a kada tək mbənda fa yi yamid shilee kəla nda, tsawud kulafayirha, suna thlu farha, nggaala tə mbaala, sərəkkihra, əna wutsəfayid sa mbaala kula kəs alteena, tə tərang shilee dəhaya in.

⁴ Wulang teena kanda a sayiddi na nanda kun mbun a wum teena tə kanda hu tar di na nda a ənaarha wa, na nda a 'yar kun.

⁵ Amma tsaudə tətə na a fər kirəssa ən ənad ndan nda a Faara na nggungwa fa na a ngwang kumarha nən nafiya na tə yibrha fa tə mərya.

⁶ Ndəghən dani pərang nanda Labar Faara na Mbənggən a fīngya na məmərə nanənya, ko nanən ngwang nda kumarha kanda sə hu thlu farha, amma na səsənggindan a tsaurha tə Faara.

Tətani a əna taara nəm tə fərra Faara məməl

⁷ Mii ngwala əngya heu takhdə a nduwus ba. Nanən kee numama ngga tsawun nggungwa fa, tənun mbang hwan Faara.

⁸ Aten əngya heu, nggəmama ndan tə hura tsahai, kəsər nggəmnda ndən bəngga chakh dīmiyirha bə.

⁹ Thlama ndan fa tə wutsəfayirha.

¹⁰ Kowunni waldə fərra Faara dədəmən dədəmən yi səsəna. Nanən kee, ənama taara təghən ngga a shayi nun.

¹¹ Fingya na tə fərra pər Labar Faara, tətani a dəgha mbeedə tə pər Labar Faara. Fingya nana tə fərra yi əna taara, dənda mbeedə tə əna taara tə shembeddī fərang na Faara kanda. Kəsər hu əngya heu a fal Faara nəm hu Yeeso Kərəsti tsauna mamnggirha tə səsəmnda yighən pakwandə. At-saukake.

Səsaarha hu tsawud Kərəsta

¹² Shayina nggəmni, a wulang teena kun hu kəkərra nun a saarha fa wa, kəla yiwən 'yani na a katərarha hai tə kun wa.

¹³ Amma ənama wutsəfayirha tə ndaarha nuwun a tək səsaarha fa yi Kərəsti, tənun wal wutsəfayirha kaan a fara kyad nanda mamnggitghən.

¹⁴ A 'yar nda kun kəsər ka thləm Kərəsti, fa parkaya ni kun, kəsər Səsən mamnggirha tə yi Faara nəghən aten nun.

¹⁵ A səsədun, ma tsaudə aten bəl farha, nduwa ngaara, nduwa tar mbəlfəerha, nduwa kiki farha fa wa.

¹⁶ A səsədun kəsər ka tsaunun Kərəstaya, a kəs shilee kun wa, amma kəl a fal Faara nun nanun tə thləmđiya.

¹⁷ Kəsər bə sayi bə na nanda a ngwang kumarha nafiya Faara, a katəra dā hai tə kəm, mani a

katərarha hai tə fɪngya mbuwa a əna taara tə 'ya ndaana Faara?

¹⁸ Kəsər ndagha deelewar Faara, “A hərək nafiya na a əna nggayirha pərpər, mani a katərarha hai tə fɪngya mbuwa a tərəm Faara tə fa dɪmiya?”

¹⁹ Nanən kee, fɪngya na a səsəarha kəla tərna mid Faara kamdə a fər alten ndanda a ndəghən ənagha kanda, tə kəm dənda mbeedə tə əna 'ya na ngga.

5

Fər kaali a shingya

¹ Nggi na shad nun shingnda, niya fərang kaali shingya na ahur nun. Nggi ni fər shedawa aten səsaddi saana Kərəsti fa, niya naarha ahur nafini a fara na nanda a kyad mamnggitghən.

² Tsawama falafya chibəd Faara, fərang nanda kun hu haara hai. Naama a kəla kanda ha, mbə tətə wa, amma tə nggəmnda hur nun, kəla na mid Faara a tsawun. Ma ənadun ndən ka suna wudəbəla wa, amma kəsər na mid nun sə a əna taara nun.

³ A kyad dūn səsəmnda aten nafini fərang nanda kun hu haara hai wa, amma kyada man kwaman tsaurha kanda hu kwamana na ngga tənə nda tsaha kun.

⁴ A fara kyana mamnda təlafəd dāba, nun a thlə mamnggit matuwel fattə nun mbuwa təla də.

Fər kaali a wundakhnaya

⁵ Kun wundəlaya kəm, fəraman mamnggirha shinggi nun. Kun heu, ahu tsawud nun tə ndan tsawama məsələmnda nafiya, kəsər ndagha

deleewar Faara, “Na Faara əna təsaryirha tə ni-ifa na a taala, amma nən fərang nggayirha məsələmnda nafiya.”*

⁶ Tsaunən kee, tsawama məsələmnda nafiya a kamu har səsəmnda Faara, tənən manang nda kun ahu məməlla sayi.

⁷ Fəraman billad nun heu, kəsər ndəghən ni na a kəla kun ha.

⁸ Kəsaman alten nun, tsawun kəm nggungwa fa. Kəsər təsar nun Sheetan nəghən a wiirha hai kəla ləfari kəsna miirha a kada niifa na a kəsanggən.

⁹ Ishama ngga təghən, kəs fərkəkafek nun ha ngga. Dalama teena hai tə ndaarha shayi nun fatakkwaya ko a yanggini hu kəshiirha kanda a sa tur səsadda fa ya.

¹⁰ Faara na tə nggayirha ha heu, aagha kun hu mamnggirha ba hu Kərəsti, a kwasamaddi tək nun səsaaaha ngguchit, ndəghən tafadghən ni a thleng kun sə, danggən kun sə, fərang kaali nən kun tə shembe.

¹¹ A tsauka səsəmnda təghən pakwandə. At-saukake.

Mii ngwala nda'ya

¹² Niya thləngang deleewar di kun də ya a haar Sila ka wanmana hu Chinəm, nana minnasə a fərang kaali ni kun, tə kəm a pərang ndaarha ni kun kulo nggayid Faara ya. Tsawama tə shembe ahurghən.

¹³ Ndəghən na a Mbabila† na wuwura heu tə kun, a ndang'ya kun fa, tə waana Markus kəm.

---

* 5:5 5:5 Karapu 3:34 † 5:13 5:13 Asəmha tal Roma ni na mindan ndaarha

¹⁴ Ndaaman 'ya ndan fa tē fəbrha yi nggəmnda.
A tsauka dəfemnggid Kərəsti tē kun heu.

Hona Bible

The New Testament in the Hwana language of Nigeria: Hona Bible

copyright © 2023 The Seed Company in collaboration with Language
Developers and Bible Translators Association

Language: Hona (Hwana)

Contributor: Language Developers and Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in
any format and to make reasonable revisions and adaptations of this
translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in
a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily
endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions
under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word
involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation
22:18-19.

2025-07-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files
dated 18 Jul 2025

d942b897-c376-5386-bfaf-e0ce21c59136